

אבל חשבון הם יודעים

ב תליאביב סיכם איש האוניברסיטה מחקר על בורותם של תלמידי בתי הספר התיכוניים בהיסטוריה הישראלית. בין השאר גילה, שכאשר נשאלו תלמידים על זהות ה"ה" (35 לוחמי פלמ"ח שחשו בחורף 1948 מירושלים, לעזרת גוש-עציון הנצור, ונפלו בדרך, בקרב) השיבו התלמידים כי הכוונה ל"ה הצדיקים — פחות אחד.

תחליף למוזונים

ב רחובות קבעה סוציולוגית, הבודקת את הקשר בין הרמה החברתית לתופעת ההשמנה, כי נשים בנות השכבות המבוססות סבורות כי גוף רזה זהה עם גוף יפה, בעוד שנשים רבות מן השכבות מעוטות-היכולת סבורות שגברים מעדיפים נשים שמנות, ולכן הן גם מפרטיות — כאשר רק אפשר — כאכילה.

כבד את אימך

ואת חשבון אימך

ב תליאביב הואשם פקיד בנק כי נטל 35,000 דולר, 11,000 לירות שטרלינג ו-50,000 פראנקים צרפתיים, אשר נמצאו בחשבונות-מעבר כסניף-הבנק שבו עבד, הפקידים בחשבון הפת"ם של אמו, חיכה עד שצברו ריבית של 1,600 דולר, 846 לירות שטרלינג ו-435 פראנקים צרפתיים, משך את ההפקדה הראשונה מחשבון אמו והחזיר אותה לחשבון-המעבר, משך את כספי הריבית שהצטברו בחשבון אמו והעביר אותם לחשבון אמו.

הפלייה דתית

ב חיפה הגיע יהודי חרדי מארצות הברית בדרך-יהים, כשהוא מלווה בבנו, בכיתו ובמכולה אשר הכילה את כל חפציהם, שמח לשמוע מפיקדי המכס כי מכשירי הטלוויזיה הצינבי עונית, הסטריאו, שוטף-הכלים, מייבש-הכביסה ותנור-האפייה שהביאו עימם בנו וכלתו הלא-דתיים, פטורים, כדין חפצי עולים, ממכס, אך הודיעו לשמוע כי הסוכה המתקפלת, שאותה הביא עימו כדי לשבת בסוכה משלו בישראל — חייבת ב-50% מכס.

דין מיטרה כדין

פרוטה

ב באר-שבט הובא לפני שופט מקומי תושב עזה, אשר מצא לפניו שנתים שטר של עשרה שקל ברחוב הראשי של נתבות, לא הודיע על כך למיטרה, נעצר ושוחזר בערבות של אלף שקל. הוא זכה באהדתו של השופט, אשר קנס אותו בעשרה שקלים תוך כמיטרה שביזבוה את זמנה ואת זמנו של בית-המישפט על דבר של מה בכך.

נגמר הסוס

ב מוסרין חיפה סגר מיפעל כימי את המחלקה לעיבוד נוצות, אשר שימשה במשך שנים מיפעל סניכתי, כשל התפשטות הריחות החריפים בעת תהליך העיבוד, הסביר כי הגיע למסקנה שיש לעשות כך מהסיבות הבאות: (1) חובתם האורחות של כעלי המיפעל; (2) הנוק הכספי המועט שייגרם למיפעל מסגירת המחלקה; (3) העובדה שקיבוץ בעמק יזרעאל פתח מיפעל גדול לעיבוד נוצות ופשוט לא נשארו די נוצות במשחטות אשר כמפריץ.

כאשר התעוררה שאלת מינויו של אליעזר שפירא, בן-אחיו של אברהם-אלקנה שפירא - לבית-הדין הרבני, לצד הפנים, לפני תיקון הגיל, היה הרב שפירא בן 72 כשנה זו, שבה הוא נבחר לכהונת רב ראשי. על-פי החוק, הוא לא יכול היה להיבחר לכהונה הרמה בגיל זה. החוק מתיר רק למי שלא מלאו לו

נושא התשלומים, כולל ההוררות לצורכי מיסים נעשה בשרות הממשלה, היו צריכים גורמים אלה להודיע לרב ולפרט, שעליו להחזיר את התשלומים האלה בתקופה שעליה שאלתם.

מגיל פרטי. לפי זיכרוני, מגיל שלושה-ארבע. זה היה כבר אחרי המלחמה, אני חושב. כלומר: הרב אינו זוכר בוודאות מתי הוא התחיל

ללמוד פרטי. לפי זיכרוני, מגיל שלושה-ארבע. זה היה כבר אחרי המלחמה, אני חושב. כלומר: הרב אינו זוכר בוודאות מתי הוא התחיל

התרגיל של הגיל

הרב שימחה מירון, מנהל בתי-הדין הרבניים, השיב לשאלת העולם הזה: "זה לא תפקידי להודיע למוסד לביטוח לאומי שהרב אברהם שפירא משלם או לא משלם את המיסים שלו. זה שייך לגיבנות משרד-הדתות". ואילו תשובת משרד-הדתות היתה: "המישרד אינו נותן תשובות ברבר שכן אנשים בודדים, אפילו אם מרוכר ברב הראשי אברהם שפירא". האם יתבע עכשיו המוסד לביטוח לאומי מהרב הראשי לישראל החזר של מאות אלפי שקלים — או שגם שם הם סבורים שאין הרבר, מעלה או מוריד מאומה?

70 שנה להיבחר לכהונת רב ראשי אולם אחרי התיקון, היה לפתע הרב אברהם שפירא בן 69 בלבד בשנת 1983, ולפיכך לא היתה מניעה לבחור בו לכהונת רב ראשי! אך אם אומנם היה הרב שפירא בן 69 שנים בלבד בשנת 1983, הוא היה בן 61 שנים בלבד בשנת 1975, שבה הוא הפסיק לשלם את מיסיו כחוק לביטוח לאומי. העולם הזה פנה בעניין זה לרב הראשי, ולמן קרויטנר, דובר היכל שלמה, שהוא מקום מושבו של הרב, השיב כך: "מכיוון שהרב הוא עובד מדינה, וכל

ללמוד, הוא גם "חושב" שבאותה תקופה היו האנגלים בארץ. אך לעומת זאת הוא זוכר בוודאות את התאריך המדוייק שבו הוא נולד: כ"ד באייר תרע"ד. בית-המישפט נחר להאמין לרב, וקיבל את בקשתו. פסק-דין זה סלל כפני הרב אברהם שפירא את הדרך אל המוסד הבוחר של הרבנות הראשית. יתרה מזו: תיקון הגיל במישר-רדיהפנים ובתעודת-הזהות סלל לפני אברהם שפירא את הדרך אל כס הרבנות הראשית! על פי המיסמכים של מישרד-

ואילו בסעיף חמש של הבקשה הרישמית נאמר: למיטב הבנתו של המבקש נפלה הטעות בעיקבות מיפקד האוכ-לוסין הראשון שנעשה סמוך להקמת המדינה... המבקש שם לב לטעות הזאת רק כעבור זמן מרובה. כל עוד לא העלה הדבר ולא הוריד מאומה. לא טרח המבקש לבקש את תיקון הטעות. כמילים אחרות:

לפי סעיף ארבע בבקשה, למד הרב שפירא על הטעות מן המכתב ששיגר אליו הרב שימחה מירון. אולם לפי סעיף חמש באותה בקשה עצמה, הוא ידע על כך לפני כן. אך לא טרח לבקש את התיקון כל עוד לא העלה הדבר ולא הוריד מאומה.

הרב שפירא לא סבר שעניין גילו מעלה או מוריד" כאשר רוכר על מינויו של בן-אחיו לבית-הדין הרבני הגדול, כדין שיישב לצידו.

והרב אברהם-אלקנה שפירא גם לא היה סבור שעניין גילו מעלה או מוריד" כאשר מרובר בתשלומים לביטוח לאומי, שהוא חייב לשלם בחוק עד הגיעו לגיל 65. הרב שפירא לא היה סבור שהעובדה שהוא מפסיק לשלם תשלומים אלה — לפי הצהרתו שלו — כבר בהגיעו לגיל 61 שנה, מעלה או מורידה.

הריון כבית-המישפט היה קצר. נציגו של היועץ המישפטי לממשלה, שהשיב על הבקשה, התנגד לתיקון הגיל. נציגו של היועץ המישפטי אמר

כמישפט: "אבקש לא להתערב לבקשה, מהסיבה שהמבקש לא הוכיח את התאריך המבוקש. המיסמכים שבידנו מראים ששנת 1911 היא השנה שבה הוא נולד. לא מרובר בבקשה של עולה חדש, שלו אין גישה למיסמכים ולעדותו כארץ הולדתו. מרובר על אדם שנולד וחי כל השנים בירושלים, ויש לו, לדעתנו, אפשרויות טובות יותר להוכיח את מבוקשו".

שייך לגיבנות

עדותו אמר הרב אברהם שפירא: "בוודאות איני זוכר מתי התחלתי ללמוד, אולם למדתי אצל

4. לאהרונה, לצורך מינוי לבחירות למועצת הרבנות הראשית קיבל המבקש מנהל בהיה"ד הרבניים את המכתב שתצלומו, מצ"ב. כך נודע לו למבקש ששנת הלידה האזרחית השתבכה ברישומי מרשם התושבים, והשנה הרשומה שם, 1911, מוסעית.
5. למיטב הבנתו של המבקש נפלה הטעות בעקבות מפקד האוכלוסין הראשון שנעשה סמוך להקמת המדינה. לפוקד ננטרה, כמבואר לעיל, שנת הלידה העברית, ורע"ד, ותרגומה לשנת המניין האזרחי נובש, כנראה, באחד מסלבי הריכוס. הסבר זה כהוזק בדעת המבקש לאור העובדה שבמשרד רשומה רק שנת הלידה ולא היום והחודש: אותו פקיד ידע לתרגם שנה עברית לשנה אזרחית אך גיון היום והחודש דורש כלים מטובללים יותר, ומסאלה לא היו תחת ידו נשמטו. (כידוע באותן שנים נרכזה רק שנת הלידה האזרחית במרסט). המבקש שם לב לטעות הזאת רק כעבור זמן מרובה. כל עוד לא העלה הדבר ולא הוריד מאומה, לא טרח המבקש לבקש את התיקון הטעות. עתה, לאור מכתבו של מנהל בהיה"ד הרבניים הנ"ל מחברר למבקש שהטעות עלולה לגרום לו לקבל מינוי, לפי חוק הרבנות הראשית תש"ס, סלא כדין, והוא מבקש להעמיד דברים על אמתם.

דבר והיפוכו בשני סעימים עוקבים של הבקשה שהגיש הרב אברהם שפירא לבית-המישפט השלום בירושלים, יש טיעונים סותרים. בסעיף 4 של הבקשה (שנדונה ב-15 בספטמבר 1980) נאמר, כי הרב אברהם שפירא למד על כך שנרשם כמי שנולד בשנת 1911 ממיכתבו של הרב מירון. לעומת זאת נאמר בסעיף 5 של הבקשה, שהרב ידע על כך קודם לכן, אך לא ביקש לשנות את הרישום.